

СВЯЩЕНИКИ ПЕРЕЙШЛИ З РПЦ ДО УКЦЕРКВИ

Івано-Франківське (УАП). — Як уже інформовано в Західній Україні почався масовий перехід священників РПЦ до УКЦеркви. Переходження відбувається практично в кожній області. Безпрецедентний випадок стався 14-го грудня, коли в Івано-Франківську Єпископ Павло Василько немов би «наово» висвятив біля 30 колишніх священників РПЦ. Ось їхній список:

Тисменицький Деканат: благочинний протоієрей Іван Луцький з церквою св. Іоанна; св. Микита; митрофорний Ізидор Миколай з селіща Жовтень — церква св. Миколая; протоієрей Євстафій Підлужний з с. Павлівка — церква св. Миколая; протоієрей Антоній Соколов з с. Радис; протоієрей Степан Комарницький — парох села Добровляни та Колодівка; протоієрей Степан Петришин з Івано-Франківського — церква Покрови; протоієрей Іван Федорів; отець Василь Федорак з міста Воздвиження Чесного Хреста; протоієрей Марія Василь з села Братківці; протоієрей Іван Гук, парох с. Шукалівка та Тязів; отець Іван Кубішин — парох села Вовчинець та Пшенишники; отець Іван Присяжнюк з села Старий

Лисець — церква св. Миколая; отець Олег Качмарський, парох с. Дрогомирчани та Майдан; протоієрей Василь Гремшин, парох міста Тисмениця та села Підлісся.

Галицький Деканат: отець Ярослав Підлужний, парох с. Брї, Медина, Саночів.

Надвірнянський район: отець Григорій Чебрик, парох с. Микитин, Кремінці та Ямна.

Городищенський район: отець Чеборак Петро, парох села Жеритин та Лузів; отець Никифорук Іван, парох с. Серафимів, Пробабин, Стріч.

Снятинський район: парох с. Троїнець та Трійця; благочинний митрофорний протоієрей Жовнірович Ярослав, парох с. Команки та Перегінське; отець Марія Богдан, парох с. Лобівка, Грабів, Спас, Підсунь; отець Кочан Степан, парох села Ніжиний Струтин; отець Дерин Степан, парох с. Камінь, Вербішка, Беркові; отець Мушинський Олег; протоієрей Зіновій Божик, парох с. Крехович та Брешів; отець Любомир Крилатосик, парох с. Дума та Ріне; отець Михайло Гунак, парох с. Верхній Струтеня та Ілемія; отець Олексій Кимокович, парох села Ясіль.

Запланували Різдвяні радіопередачі і концерт собору св. Володимира в Пармі

Парма, Огайо. — В неділю, 7-го січня 1990 року, у день Різдва за старим стилем український православний собор св. Володимира в Пармі, Огайо, передаватиме Різдвяну радіопрограму. Вона призначена для тих, хто не має нагоди бути на церковних відправах, транслюватиметься на станції WERE-AM 1300 від 8-ої до 9-ої години вечора.

Також у неділю, 7-го січня, о год. 11-й перед полуднем, буде передана безпо-

середньо в Україну через «Голос Америки» Різдвяна Служба Божого Служитиме о. протопресвітер Степан Ганкевич, о. протопресвітер Михайло Михайлюк, о. Іван Наконечний, парох. Співатиме парафіяльний хор під проводом Олега Махлая.

У неділю, 14-го січня 1990 року, о год. 12-й в соборі катедральний хор влаштує концерт колядок та духовної музики.

ВИСУНУЛИ КАНДИДАТІВ В ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОМУ

Івано-Франківське (Роман Гладий). — У неділю, 10-го грудня тут відбулася передвиборна конференція Крайової організації НРУП. Конференція прийняла передвиборну платформу, яка передбачає економічний і політичний суверенітет України, пакет питань стосовно прав людини, принципів положення з питань культури, науки та освіти та інші.

Конференція схвалила список активістів НРУП — кандидатів у народні депутати України. Серед них: Зіновій Дума голова обласного Товариства «Меморіал»; Маркіян Чучук, голова суспільно-політичного Товариства «Рух»; Степан Волховецький, доцент Інституту нафти і газу; письменник Михайло Косів з Львова; Левко Лук'яненко і Богдан Ребрик, правозахисники; Володимир Шлишко, актор Михайло Голубець, львівський вчений-еколог; Микола Яковина, голова Крайової Ради НРУП; Роман Крутик, робітник; Степан Пушак, письменник; Степан Шулепа, інженер; Петро Захарук, головний редактор газети «Аргумент»; Любомир Піріг, професор медицини з Львова, та ряд інших.

Конференція прийняла також резолюції з таких питань: Про підтримку редакцій газет «Аргумент», «Вперед», «Комсомольський Прапор», «Машинобудівник» та «Промінь», які були піддані критичній консервативною частиною партпарату.

Конференція схвалила ініціативу робітників і місцевого локомотивно-ремонтного заводу щодо проголошення Різдвяних і великод-

них свят днями вільними від праці.

Конференція визнала право віруючих всіх конфесій на звільнення від роботи у дні їх головних релігійних свят, також закликала до проголошення святими днів проголошення ЗУНР і УНР як державних.

Резолюція ч. 4 закликає надати допомогу Товариству «Меморіал» в зборі матеріалів про репресії на території краю.

Конференція закликала до підтримки вимог про скасування ст. 6 конституції СРСР і УССР.

Конференція констатувала факти порушення гласності і при проведенні передвиборної кампанії. Обговорено кандидатуру першого секретаря міськомкомуністичної партії Федорчука, висуногого у кандидати у народні депутати від партії. Оголошено факти про його зловживання службовим становищем проголошено, що такі як він не повинні бути народними депутатами.

Конференція, яка зібралася у день проголошення «Декларації прав людини», констатувала, що порушення цієї декларації в Україні триває. Подано приклад, коли співробітник обласного КГБ Слєпич у п'яному стані побив працівниці лісокомбінату.

В той день, в другій половині дня, відбулася перша легальна конференція УГС, присвячена обороні прав людини. На конференції УГС обговорювалися також кандидатури від партбюрократів, зокрема першого секретаря міськомкому Федорчука. На конференції виступили представники УКЦ і наукових кіл Івано-Франківського.

ПРОВІДНИКИ УКЦ В ЕВРОПІ ДАЛИ ІНТЕРВ'Ю ДО ПРЕСИ

Мюнхен, Західна Німеччина. — У зв'язку з дозволом реєструвати українські католицькі церкви в СРСР, провідники УКЦеркви в Західній Європі, Патріарх і Кардинал Мирослав Люба-

чівський і Єпископ в Німеччині Платон Корниляк, дали широкі інтерв'ю до німецької преси, в яких пояснюють своє відношення до цього першого кроку для легалізації УКЦеркви в Україні, але рівночасно і обережність коли йдеться про прогноз дальшого розвитку подій в СРСР.

Ганспетер Ошвальд, кореспондент щоденника «Ді Вельт», перерізавши обширне інтерв'ю з главою УКЦ Любачівським, в якому, давши толк події і стан УКЦ за останні 40 років, він поставив декілька важливих питань Кардиналові. У відповідях Владика М. Любачівського заявив, що він, як провідник УКЦ і Архископ Львова, є кожноразом готов повернутися туди, але як будуть повні переведені в життя п'ять передумов, які поставив Пала Іван Павло II. Досі ці передумови ще далеко не виконані, а право реєструвати церкви це лише перший крок. Отже УКЦ чекає повної свободи, яку обіцяв Михайло Горбачов Пала Іванові Павлові II в часі відвідин у Ватикані.

У своєму інтерв'ю Кардинал М. Любачівський підкреслює, що без допомоги Заходу УКЦерква в СРСР не може відродитися і таку поміч дає вже відроків відомо в Німеччині. Церква в Потребі, організація, що в останньому лише році встановила в Україні 200,000 релігійних книжок. В Україні тепер є великий попит на релігійну літературу і тому ця потреба може бути задоволено лише при допомозі Заходу.

На поставлене питання відносин між УКЦ і УАПЦ в Україні Кардинал Любачівський підкреслює, що між ними є братські стосунки і він надіється, що УАПЦ будуть привернені рівночасно такі самі права.

Подібні відповіді дав від Єпископа Корниляка журналіст Гаральд Біскуп з щоденника «Блік ін ді Цайт». На запитання чому

В ПАНАМІ СИТУАЦІЯ НОРМАЛІЗУЄТЬСЯ

Панама. — Мешканці столиці почали повертатися до праці та упорядковувати своє надлишкове воєнне життя. В тому самому часі новий цивільний уряд розпочав кампанію проти помсти чи поразок з тим громадянами країни, що були причинниками режиму усуненого військового провідника ген. Мануеля Антонія Норієги.

Президент Гільєрмо Ендара та його заступники Рікардо Аріас Кальдерон і Гільєрмо Форд постійно повторюють і обіцяють, що їхній уряд національної відбудови та замирення не буде урядом помсти, ворожості та злочинів. І як заявив один із дипломатів Латинської Америки, досі не було жодних випадків масової помсти і на мою думку вже такого не буде.

Один із заступників президента Аріас Кальдерон заявив, що новий уряд не буде нав'язувати норм політичним партіям чи засобам масової інформації, котрі підтримували ген. Норієгу. Такі самі заперечення дано всім працівникам попереднього уряду.

Американські військові чинники оголосили грошові

нагороди всім тим, що здатні будуть свою чи будь-яку іншу зброю, однак не мусять це зробити особисто. Трохи іншу систему прийнято при реорганізації панамської армії, яку перебрало на «Панамську громадську силу». Тут новобранців-добровольців приймають під наглядом американських військових дорадників, які користуються «трьма списками» — білою, сірою та чорною.

На цих листах є колишні члени панамських оборонних сил і тих, що їх призвали знаходитися на «чорній листі» не приймають в ряди новозорганізованих збройних сил Панами, як заявив один із працівників американської військової розвідки.

У цьому повільному процесі нормалізації один аспект лишається незмінним. Йдеться про настанову Ватикану в справі видання чи радше відмови політичного азилу ген. Н. Норієзі. До цих пір не виглядає, щоб Ватикан змінив свою думку, не зважаючи на твердження нового панамського уряду, що ген. М. Норієга не є політичним втікачем, але звичайним злочинцем.

Вийшов новий каталог Видавництва «Свешан»

Монтреаль, Кве. — Видавництво «Свешан» видає найновіший каталог української музики і книжок на 1990 рік. Це досі найбільший каталог (36 сторінок), що вийшов поверх 250 видань: касет, плит, компактних дисків і книжок.

Каталог включає багато нових видань. В цьому числі знаходяться: Квітки «Два кольори» (ч. 2), Дарки і Славки «Хвилина» (ч. 2), І. «Соловей» (ч. 3). Також вперше з'являється новий відділ музики з України, де описано нові видання популярного ансамблю «Ватра» з Львова (2 касети), квартет «Явір» з Києва, «Біла Криниця» та інші. Також додана збірка Капелі Бандуристів з Детройту. Нові церковні твори: уривки з Святої Літургії (Бостон), концерт Бортнянського (диригує маестро Колесник), нові класичні видання, дитячі видання, матеріали для навчання української мови, нові книжки та інші.

В каталогі описані всі видання.

Видавництво «Свешан» розповсюджує також різні книжки, курси української мови і дитячі видання. Поверх 128 країнних та підприсемств в ЗСА, Канаді, Англії, Австралії, Бельгії, Франції продають видання цієї фірми. Головна ціль фірми є щоб українська пісня лунала в українських і неукраїнських домах по цілому світі.

Фірма «Свешан» видає річний каталог з якого можна замовляти поштою всі нові і попередні видання. Тираж каталогу — 15,000. Він доходить до 10,000 домі в ЗСА, а поверх 5,000 роздається по українських фестивалях. Щоб отримати каталог слід писати на адресу: Yevshan Corporation, Box 325, Beaconsfield, Quebec H9W 5T8 або телефонувати на число: (514) 630-9858, або Fax: (514) 630-9960.

У СВІТІ

ДВОХ БЛИЗЬКИХ СПОСТЕРІГАЧІВ ватиканської дипломатії заявляють, що ледве чи офіційні чинники Римо-Католицької Церкви видадуть Америці ген. Мануеля А. Норієгу, який попросив політичного азилу у ватиканській амбасаді в Панамі. Професор Джорджтаунського університету о. Бранс Гегі, який викладає етику та міжнародну політику, сказав, що одним з причин чому М. Норієга не передасть властью ЗСА є те, що майже всі провідники Римо-Католицької Церкви в Латинській Америці є обурені тим, що Америка зі зброєю напала на Панаму.

КИТАЙСЬКА КОМУНІСТИЧНА партія, затривожена подіями у Східній Європі, видала виключно для свого внутрішнього вжитку об'єднання, в якому обвинувачується союський президент Михайло Горбачов у «підірванні соціалізму» в країнах Східної Європи. Згідно з твердженнями китайських офіційних чинників, урядники різних округів країни було скликано на надзвичайні інформаційні наради в справі цього ж таки об'єднання, у вівторок, 26-го грудня. Разом з цим їм сказано як вони мають реагувати й що думати про революцію в Румунії та загальний занепад комунізму у Східній Європі.

УРЯД ЛІВАНУ ЗАЯВИВ, що робить негайне зажелання до Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй після останнього повзлого та сухопутного нападу Ізраїля. Нападів влаштовано на 12 годин один від одного у вівторок, 26-го грудня, і в результаті було вбито 12 осіб, а 31 особа поранена та знищено дві повстанські бази Комуністичної партії в центральному та південному Лівані. Речник уряду заявив, що з канцелярії прем'єр-міністра Саліма Госса передано відповідні інструкції до місій Лівану при ООН, щоб відповідно запроотестувати проти цієї «очевидної агресії».

СОТНІ ТИСЯЧ ЛИТОВЦІВ підтримали рішення своєї Комуністичної партії про її відокремлення від Москви. Журналісти та партійні провідники Литви заявили, що їхні делегати, повернувшись зі з'їзду Центрального комітету Комуністичної партії в Москві, на якому не могли рішити чи приєднати КП Литви до відповідальності за її вчинки, отримали сильну підтримку зі сторони громадянства. «Без сумніву це рішення КП Литви зробило її багато більше популярною серед громадянства. Це стало її рятунком. І встановило її, як політичну силу». Так висловився про ці події провідник КП Литви Альгірдас Браасквас.

В. ГАВЕЛ І А. ДУБЧЕК ОЧОЛИЛИ ОПОВІДНУ ЧЕХО-СЛОВАЧИНУ

Прага. — 21 рік після того, як союська армія окупувала Чехо-Словаччину, придушивши демократичний рух, що ввійшов в історію як «Празька весна», її лідер Александер Дубчек вибраний головою парламенту країни.

«Я надіюся, що нині сотні тисяч людей — всі ті, хто підтримував ідеали «Празької весни», дістали моральне задоволення», — заявив А. Дубчек.

Вибрання Дубчека і ще 23 депутатів стало можливим завдяки тому, що свої місця позбулися 24 ортодоксальні комуністи, обвинувавши в зловживаннях владою у недалекому минулому.

Серед 24 нових депутатів парламенту — 18 членів демократичної опозиції, два комуністи і чотири представники невеликих по-

літичних партій. Серед 350 депутатів парламенту комуністи все ще становлять більшість. Більшість буде належати їм до запланованих на наступний рік парламентських виборів.

У п'ятницю, 29-го грудня, парламент вибрав президента країни. Ним став драматург і правозахисник Вацлав Гавел, який символізує нинішній демократичний рух в Чехо-Словаччині, як Дубчек символізує «Празьку весну», придушену гусеницями союських танків у 1968 році. Дубчека також назвали в числі можливих кандидатів на президента. Коли опозиція вирішила, що її кандидатом стане Гавел, то Гавел заявив: «Я прийму пост президента лише в тому випадку, якщо Дубчек буде поряд».

Латвія також відкинула ексклюзивність комуністів

Москва. — Латвія стала другою країною в Прибалтиці, яка вирішила усунути зі своєї конституції ексклюзивне право Комуністичної партії на владу. Латвійський парламент голосами 220 до 50 рішав елімінувати зі своєї Конституції цю частину, в якій надається право Комуністичній партії бути «керівною та провідною силою союської спільноти». Цю вістку передав і потвердив Вейстурс Козьолс, кореспондент газети «Латвійського» національного фронту «Атмода». Це рішення схвалено після тригодинної дискусії. Справу допущення багатопартійності у своїй республіці вирішено перенести на наступну сесію парламенту, котру призначено на 10-го січня 1990 року.

Прикладом для латвішів послужили їхні сусіди литовці, які вже 7-го грудня схвалили таку зміну у своїй конституції. Це схвалення литовців створило проблему на Зізді асоційованих депутатів у Москві. Литовці пішли ще далі, бо дозволили на багатопартійність у своїй республіці, а тоді схвалили статті незалежності від Москви Комуністичною партією. Цей останній крок підніс популярність КП Литви серед народу. Завжди та політичні коментатори твердять, що таким шляхом попрямували й інші республіки Союського Союзу в дуже недалекий будучині.

Приготовляючись до наступної сесії парламенту, латвіш готуються на тій сесії схвалити відновлення своєї символіки, тобто символіки незалежної Латвії, яка існувала між двома світовими війнами. Це відомлення подав шеф офіційної латвійської агенції Ерік Кергікс.

В АМЕРИЦІ

ПОНАД ПІВМІЛЬЙОНА пристарілих людей, які знаходяться в піклувальних домах країни, прикуті до інвалідних візків та ліжок, більшість з них дуже слабкі та не в змозі контролювати свої дії. За підтримкою федеральної влади інституції по всій країні почали перевірку доцільності і необхідності обмежень, яким підлягають пристарілі люди в піклувальних домах. Це вже стало рутинною в багатьох піклувальних будинках приковування немічних старих пасками або спеціальними камізяками до інвалідних візків та ліжок. Згідно з федеральним оглядом, понад 41 відсоток осіб, що перебувають у піклувальних будинках країни, цього року були обмежені таким способом. Порівняно з 1977 роком, коли такі особи нараховували лише 25 відсотків, кількість пристарілих, прикутих до візків і ліжок значно зросла. Крайова коаліція реформи піклувальних будинків активно працює над мінімальним вживанням обмежень для пристарілих громадян.

АМЕРИКАНСЬКА ПОЛІЦІЯ міняє тактику ведення війни з наркоманією. Безсильна зупинити або хоча б зменшити торгівлю наркотиками, кримінальні злочини, пов'язані з нею, поліція починає говорити про запобігання, спеціальну освіту молоді, щоб застерегти її перед небезпечною наркотиків. Класичні методи боротьби поліції з наркоманією вже застаріли та й не принесли очікуваних вислідів. Поліційники перетворюються в соціальних працівників, вчителів, йдуть до шкіл і читають лекції студентам про наркоманію, її небезпеку, пов'язану з нею злочинність, вбивства... Ми повинні працювати над соціально-економічною стороною цієї проблеми. Якщо 13-літній хлопчик може вбити людину, прострільниши їй голову, а потім піти спокійно до дому спати, щось тут не в порядку. Ми повинні збудувати сім'ю, суспільство, в яких вбивство стане неприйнятним явищем», — сказав шеф поліції І. Фулвуд у Вашингтоні.

В ЧЕТВЕР, 28-ГО ГРУДНЯ, в Медичному журналі Нової Англії була надрукована стаття про нові висліді вивчення ростового гормону. Дослідження під керівництвом д-ра Франко Саломона з лікарні С. Томаса в Лондоні показали, що ростові гормони, які відіграють головну роль в рості дитини, можуть допомогти дорослим втратити вагу та розвинути мускули. Експерти не згоджуються у тому, що гормон росту може служити старшим особам, як омолоджувач, але згоджуються у можливості лікування цим гормоном людей, у яких його не вистарчає. Дослідження проводилося над 24-ма хворими, у яких були усунені пухлини з пітuitarного залозу, що спричинили недостатнє вироблення гормонів росту. Після операцій всі пацієнти втрачали жирові запаси, на місці яких розвивалися мускули. «Нажалі, ростовий гормон не допомагає в випадках огриядності», — сказав д-р Дж. Гірш з Рокефеллерського університету. «Люди, які хочуть схуднути та розвинути мускули, повинні займатися фізичними вправами, а не полігати на ростовий гормон, який в свою чергу може викликати зміни в організмі, що ведуть до діабету». Вже два-три роки тому гормон росту з'явився на чорному ринку та став дуже популярним серед атлетів.

Чи знаєте що таке „Еколог“?

Джерзі Сіті, Н. Дж. (О. Кузьмович). — Хоча як нам добре відомі екологічні організації та їхні акції так в Північній Америці, як в Європі і раз-у-раз читаємо в пресі про демонстрації проти нуклеарних споруд, зачищення повітря і природи та про політичну силу „зелених“, як їх називають загально, ми вперше довідалися про працю подібної організації українців у Північній Америці від її активного члена, Наталі Павлик.

Вона пояснила нам, що в Торонто ентузіастів екології, зворушених до краю таємничою недугою українських дітей у Чернівцях, заклали товариство „Еколог“, головою якого є Люба Медичка.

Завдання „Еколог“, які поставили собі організатори, великі. Це в першу чергу інформування української громадськості про екологічні проблеми України, а з другої сторони інформувати канадську громаду, а особливо членів канадського уряду, про цей стан в Україні і тим впливати на зміни їхньої політики в справі охорони довкілля та охорони України. Вкінці важливим є для членів „Еколог“ висловлювати іншим екологічним товариствам, що існують по цілому світі, про всі екологічні проблеми України, які стали так загально відомими після нещасливого атомового вибуху у Чорнобилі, але які далі актуальні та вимагають ширшої допомоги.

На наше запитання у якому відношенні нове українське товариство стоїть до екологічної комісії СКВУ,

Наталія Павлик з виданням „Зеленого Світу“ в редакції „Свободи“.

Н. Павлик пояснила, що вони є у тісній співпраці. „Еколог“ має вже членів не лише в Канаді, але й в ЗСА, Австралії і Німеччині. Управу „Еколог“ також стоїть у постійному зв'язку, як інформує Н. Павлик, із основою в останньому році в Україні асоціацією „Зелений Світ“, що відбула свій перший загальний з'їзд у жовтні 1988 року і з цього приводу випустила окреме пресвідання, копію якого Н. Павлик нам залишила.

Саме читаючи в цьому виданні, які пріоритети поклали собі асоціація „Зелений Світ“ в Україні, члени „Еколог“ хочуть взяти їх до уваги у своїй далішній праці, щоб спільно створити один фронт проти даль-

шого занецищення України і байдужості урядових чинників до далекойдучих наслідків атомового вибуху у Чорнобилі. Першим із завдань, які поставив собі „Еколог“ — це поміч Україні із постачанням дозиметрів для мірювання висоти радіації.

Черговим завданням, що його поставили активісти „Еколог“, це надрукування довідника англійською, французькою і українською мовами про всі екологічні небезпеки в Україні.

Але, як підкреслює Н. Павлик, на першому місці стоїть для них і досі проблема захворювань українських дітей у Чернівцях, бо вістка про них у 1988 році була тим мотивом, що об'

(Закінчення на стор. 4)

(Закінчення на стор. 3)

СВОБОДА SVOBODA

FOUNDED 1993
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomerie Street, Jersey City, N.J. 07302.
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200
Бюро УНЧ у Вашингтоні (202) 347-UNAW (202) 347-6631 (факс)
Subscription 1 year \$40.00 6 months \$22.00 3 months \$12.00
UNA members 1 year \$15.00 Change of address \$1.00 Make check or money order payable to "Svoboda"
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

80-ті роки і рік 1989

У демократичних країнах завелось таке, що керівні журнали щороку проголошують „Мужа Року” або „Жінку Року” — людину, яка в минулому році відіграла найголовнішу історичну роль. 1989 рік, що його тепер закінчуємо, так тісно пов'язаний з цілим 198-річчям, що годі розглядати його окремо. Його сміливо можна назвати „Роком Свободи”. Але того імпульсивного руху за свободу не було б, якби він не отримав був відповідної атмосфери. Справедливість наказує признати, що свідомо чи не свідомо творцем цієї атмосфери був Михайл Горбачов, який прийшов до влади 1985 року. Щоб рятувати занепаду марксизмом економіку, проголосив гасла, які надхнули людей відвагою. Вчорашні політичні в'язні стали у проводі свободоловного руху. Дав, — хоч усе ще неповну, — свободу слова і друку. Російський неділімець — ворожий відосередковим самостійницьким рухам. Але їх не було б, якби Горбачов не відкрив дверей для опозиції. Масові маніфестації і демонстрації у різних ніби „самостійних” республіках, складових частинах Союзу, знайшли несподівано сильний відгук в усіх комуністичних сателітних країнах Європи. З кінцем 1989 року нема вже в Європі ні одної сателітної держави з диктатурою марксизму. Михайл Горбачов — комуніст, який заповів кілька місяців тому, що комунізм збережеться і відродиться у кращому одязі. Якщо Горбачов вірить у це, то треба дивуватися, що він, освічена інтелігентна людина такий наївний — на тлі подій пережитого 1989 року.

В Європі залишилися ще комуністичними Албанія — культурно відстала, Югославія — насправді тільки за фірмою, бо там не було колективізації хліборобства і не переслідували Церков, — залишився комуністичний і сам Советський Союз, де продовжується мирна революція проти комунізму поруч із національними свободоловними рухами. Але характеристичний для минулого десятиріччя і цього 1989 року гін до свободи проходив по всіх континентах, не тільки в Європі. Здавалося, що повалиться комунізм у Китаї, але у червні цього року здавлено тамешню мирну революцію танками. Приклад Румунії повинен би пригадати диктаторам у Пекіні, що авторитарний режим, опертий на терорі, під кінець ХХ сторіччя анахронічний. Хто ще два тижні тому думав, що румунського диктатора Ніколае Чаушеску розстріляють воюючи його власної армії!

На далеких філіппінських островах захитався був диктаторський режим президента Фердинанда Маркоса. Після двократних пофальшованих Маркосом виборів президентом стала вдова вбитого лідера опозиції Коразон Акіно. Роналд Реген порадив Маркосові рятуватися втечею і Маркос перепелетів американським літаком до Гаваїв, де й помер. У Філіппінах продовжується ще комуністична партизанка, але з загином комунізму у світі — демократія у Філіппінах запевнена.

Упала військова диктатура у Чиле. Вся Південна Америка позбулася вже військових диктаторів з титулом президентів. Зате у Центральній Америці продовжується ще на Кубі диктаторсько-комуністичний режим Фідела Кастра, хоча й Кастро зіп'янував найпопулярнішого свого генерала за ведення торгівлі наркотиками і раз-у-раз виявляє бажання кращих взаємин з Америкою. Існує ще диктаторський режим „сандіністів” у Нікарагуа. Диктатуру генерала Мануеля Антоніо Норієги у Панамі зіп'янувала інтервенція американського війська.

Немає ще демократичної волі на 100 відсотків у всіх країнах п'яти континентів. Але останнє десятиріччя й останній рік започаткували такий могутній гін до волі, який був сильніший за „весну народів” 1848 року і радше нагадував Велику Французьку революцію 1789 року. Тут і там є ще спротив, є зусилля зберегти стан полярності народу, але це даремні зусилля. Все неперіодично мусить щезнути. Режим расового „апартаїду” ще втримується у Південно-Африканській Республіці, але вже потрохи заломлюється. Ціле 80-річчя та зокрема 1989 рік переходять до історії під прапором змагу до волі. У своєму поході до волі може світ зазнати ще епізодичні перешкоди, — тут і там може ще тимчасово перемаяти диктатура. Але процес з останнього десятиріччя напевне переможе. На цьому тлі треба згадати про записання у січні 1989 року як 41-го з черги президента З'єднаних Штатів, Джорджа Буша. Маючи за собою таку підготовку до того високого посту як її не мав ні один з попередніх президентів, Джордж Буш став лідером вільного світу, активно сприяє свободоловним рухам. Проблема сучасності й майбутності України вимагає окремих роздумів. Але і для України рік 1989-ий був історичним роком з проявленням гону до волі.

У статті В. Чорновола „Трагедія в Несторові” також подано багато імен нестерпимих, закатованих у застінках НКВС (Народний Комісаріят внутрішніх справ).

По всій Україні місцеві організації „Меморіалу” знаходять все нові й нові докази не менш жорстоких репресій. Скажімо, керівник одеського „Меморіалу” Онуфріюк у „Московських Новостях” з 26-го листопада розповів про масові поховання жертв розстрілу, які ще й досі завалені сміттям. До Другої світової війни в районі нинішнього одеського летовища був степ. „У 30-ті роки там з'явилася будка, у якій круглодобово, зимою і влітку, можна було побачити людей у робочому одязі. Вдень вони випивали та відспаливали, а ввечері копали чергову величезну могилу. Шночі туди під'їздили вкриті брезентом вантажні автомобілі, з яких у підготовлені ями скидали трупи і засипали землею. А вранці з Одеси туди вивозили підводами сміття і скидали його поверх засипаних зем-

Н. Осока

„МЕМОРИЯЛ” ІНФОРМУЄ, ВИКРИВАЄ, ЗАСУДЖУЄ

II.

млю могил.

Коли будували летовище й почали прокладати першу траншею для каблі 1961 року, то відразу ж нашонокнухилися на масове поховання. З управління КГБ Одеської області прибуло десять офіцерів на чолі з майором Куварзіним, що дослужився до генерал-майора і до начальника УКГБ області й помер 1988 року.

Офіцери обстежили останки, встановили, що це не жертви фашистської окупації, а довоєнне поховання й наказали закопати знову. Мовчать про ці могили одеські лідери КГБ й досі, відмовляються зустрічатися з членами „Меморіалу” і не відповідають на їхні листи. А над могилами ростуть бур'яни та стрічать іржаві залишки старих автомобілів.

військових організацій: ЗУ-НР, УГА, ЧУГА, відновлення правди щодо історії України, та її національної символіки, викриття репресивних методів, спрямованих на знищення української нації, її мови, державності й духовної спадщини.

„Меморіал” вимагає назвати поіменно всіх катів, що чинили масові злочини на території України і скасувати всі вирoki щодо осіб, невинно засуджених у 60-70-ті роки, повністю їх реабілітувати, відшкодувати моральні й матеріальні втрати і встановити пам'ятники на могилах загиблих.

„Меморіал” закликає усіх громадян перебороти страх та інертність і прислати свідчення, аби світ довівся про трагедію України.

Допомагаймо „Меморіалу” вністи на всенародний осуд ганебну політику національного геноциду. Допмагаймо „Меморіалу”, бо це ще одна ділянка всенародного руху за звільнення нашої батьківщини.

Ірина Филипчак

ЛИСТ ДО НОВОГО РОКУ

Дорогий мій наймолодший брате — роченьку дев'ятисестий! Зажки хто і що, слід мені тебе привітати, з деякими сторінками моєї книги познайомитися. Бачиш, пройшов той час, що я мусу відійти. Правда, вік мій вісімдесят дев'ятий вже дався мені взнаки. Я коротенько, бо знаю, що час — помахом крил утік від нас; вже ж мені його не вистачить, щоб тобі триста шістьдесят п'ять сторінок прочитати. Я чую вже твої кроки... прийдеш, а я примошусь на полиці коло ісімдесят восьмого брата.

Знаю — діл нескінчених залишив тобі багато, але це тому, що ставиш події в мого життя, переважно не абиякі! В не одних народів почалося нове життя — почали гордо захищати своє прадідуське „я”. Прийдеш, щоб мені допомогти, щоб могли вони продовжувати те, що в мене почалося.

Я допомагав, як вмів, у декотрих і в почестях побувати прийшлося; мене Роком Мови назвали, значить Роком Душі народу — це почесна велика мені. Зосередив я зусилля свої, бо бачив, як мова ця щезає на кожному кроці (знаєш не змінилося багато з того часу, як він прийшов в тисячу вісімсот чотирнадцять тому році). Знав я, що мені одному ніколи буде, тому помагав і ти, це хороші люди.

А на прощання прийми моє побажання: час від часу зупинися, на сторінки часописів придивися, своєго мілочкою — чужі слова у смітнику, щоб замість лідера — писати провідник, медіатор — посередник, реалія — дійсність, метода (теперішній метод) — спосіб, густіть — поради, стени — столи, комфортабельне — вигідне, слайди — прозирки; овахі — вияв захоплення, інформувати — пояснювати, по-

відмовляти; цього менеджменту — цього управління, проект — плян, акцентувати — прийняти рішення, спонзорувати — взяти відповідальність, продуцент — витворець, паркувати — примістити, протокол — звіт, дефіцит — недостача, гарантувати — забезпечити, дефініція — закрочення, точне визначення.

Ось, хоч би тих декілька мачинок, з простору чужослів, зметі, це із-за необхідної звички, тут і там, вони... Це необхідність найбільш яскраво проявляє себе на таких сторінках, на яких „лицарі” шкільного українознавства повинні б у невтомній увазі слідкувати за чистотою рідної мови, потурбуватися, щоб на місці латини оживили українські назви установ чи подій у них. Таким чином конференція могла б бути зборам, номінація — найменуванням, революція — постановою, постановка ділянка; координація — упорядкованість зрівноваженість; мандат — уповноваження.

Бачиш братику, не цурайся, допоможи, не зражайся, що може й не злюблять за це. Щоб стільки лиха — якось то буде. Бачиш я не проти латини, о ні-ні, повір мені, у давні часи чванилися нею хоч куди... Мені вартість латини не чужа, але не українською, лиш латинською мовою вона! Якось у „словівнику” ніяк не влітається: конференція, координація, кваліфікаційна, резолюційна, інформаційна, мандатна і ще якась „дійна”...

Попробуй „позамітати”... Ну, щастя тобі Боже, бо мені час утікати.

Твій брат тисяча дев'ятсот вісімдесят дев'ятий.

Марійка Клячко

ЛИСТ МИТРОПОЛИТА ШЕПТИЦЬКОГО ДО СТАЛІНА

„Поклик Сумління”, інформаційний вісник львівської регіональної Історико-просвітницької організації „Меморіал” з вересня ц.р. подав інформацію, що 27-го серпня Марійське Братство за порозумінням з Радою НРУП і правління „Меморіалу” відбуло багатотисячний скуюмений мітинг біля статуї „Дружба”, присвячений темі „Права віруючих”. Мітингі вели І. Калінець і П. Кагуй, а виступали Є. Гринів, С. Хмара, В. Чорновіл, І. Гель, О. Горинь та інші. На закінчення Є. Гринів прочитав текст резолюції, а також телеграму до М. Горбачова і Папи Івана Павла II.

Варту звернути увагу на резолюцію: 1) Вимагаємо легалізації УКЦ, повернення Церкви її майна та резиденції Греко-Католицької Церкви — храм св. Юра. 2) Дамогасмо повернення вірменам, що проживають в м. Львові, Вірменського храму, що історично належав їх громаді. 3) Дамогасмо повернення юдейських синагог жидівській общині м. Львова. 4) Підтримуємо починання о. Яреми по створенню общини віруючих прихильників Української Автокефальної Православної Церкви”.

Телеграма голові Верховної Ради СССР Михайлові Горбачову, базована на цій резолюції, просить приспирити рішення встановлення легального статусу УКЦеркви, а також забезпечити права і храми для віруючих УАПЦеркви, жидів і вірменів.

Телеграма до Папи Івана Павла II була такою змісту:

„Піднята з руїн, з ласки Божої воскресла нація

Панько Ціпило

НОВОРІЧНИЙ БАЛЬ

Зразково виготовлені афіші співішали про новорічний баль, дохід з якого був призначений на добродійні потреби центральної установи. Тому квитки вступу були досить коштовні. Треба було закупити повний стіл, де мали б сидіти, коли не танцюють, 10 осіб, чи пак п'ять пар.

Богдан, порадишившись з дружиною Наталкою, довго не зважився, бо зарезервував стіл в найвідомішій місці залі. Наталка взяла на себе завдання організувати ще чотири пари зустрічальників нового року.

Зателефонувала до Орисі й довідалася, що вона дуже хотіла піти на баль, але її чоловік ненавидить тих, які завідують комітетом. І тому вони не йдуть...

Зустріла сусідку Надю й запропонувала пристати до їхнього товариства. Надя погодилася, але звернула увагу, що в них авто дуже старе, то й Максим не відважиться їхати в неперу погоду. А Наталка порадила, щоб вони з чоловіком прийшли до них, і на баль поїдуть усі четверо Богдановим авто.

Звернулася Наталка до Софії, яка відразу запитала: „А хто це буде в товаристві?” Довідалася про Максима й Надю, відразу відмовилася: „Я з ними, — сказала, — не хочу мати нічого спільного до діла”.

Відвідала Наталка Шлапаченків, які її сердечно прийняли, і жаліли, що вже обіцяли зустрічати новий рік у їхній куми Параски.

Спіткала Наталка Галю з Андрієм, і відразу почала розмову про новорічний баль. Коли ж вони довідалися про ціну квитків, то відразу вирішили, що зустрічатимуть новий рік вдома при телевізорі.

Богдан і Наталка довго нараджувалися і постановили більше нікого не просити на бабаву.

Новий рік зближався скорою ходою. З гардеробою у

Богдана не було проблеми. Але Наталка, не мала в що вбратися. Тому почала напосередний розшук за сукенкою у багатьох крамничках... Нарешті, знайшла! І то таку сукню, що ух та ах, бо ніхто такої не має...

День перед новим роком Наталка мала замовлену візитку в сальоні краси, де її фахово скурчавили волосся. Посидівши по полудні довгий час перед дзеркалом, її обличчя замітно змінилося. Хату заповнив аромат французької парфуми. Вбравши сукню, виїхала до вітальні й крутнулася півколом біля Богдана, а він аж підсвинув із захоплення.

Підходячи до вікна, Наталка запитувала: „І де ж Надя з Максимом забарилась?” А глянувши у вікно, радісно повідомляла: „Оце, заглясть вони йдуть”.

„Так, це вони” — підійшовши до вікна, потвердив Богдан. „Я Максима здалека впізнаю по його довгих вусах”.

„Щикаво” — казала Наталка — „яка в Наді суконка.” А Надя йшла з широким розбігнутим плащем, з-під якого щораз виразніше Наталка пізнавала таку саму сукню як у неї.

„Як же ж вона дістала цю сукню?” — кризь зуби прощідувала Наталка.

„Ну й погані!” — подумки мовила Наталка — „Не можуть спромогтися на нове авто, а дивись, яку сукню купила...”

„Богдане!” — швидко-мовкою заговорила Наталка — „Мені вже відпала охота йти на баль. Скажи їй, що я нагло захворіла; мене вхопив якийсь вірус...”

Богдан, скрививши сумне обличчя, виїшов назустріч сусідам. Передаючи Максимові два квитки, повідомив про захворіння Наталки. І на тому Богданові й Наталці закінчився новорічний баль.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про рік, що струснув світом

Не знаю чи хтось із нас, бажаючи собі минулого року „Щасливого Нового Року”, в найсміливіших думках сподівався, що цей 1989 рік буде такий надзвичайний і такий радісний для нас і наших земляків.

А, власне кажучи, це не так цілий рік, як останні його місяці були такі повні подій, що струснули справді цілим світом.

Давніми роками було у звичай в нашому щоденнику подавати останніми днями відходячого року або на початку нового перегляд подій у політичному житті особисто в українському. Коли тепер думасмо про те все, що сталося у 1989 році — ледає чи можна б передіти ці події, не забувши нічого і не пропустивши тих, які таки можна заличити до „важливих”. А може треба б було на те цілої „Свободи”?

В американській пресі та у телевізійних програмах подають однак не лише перегляд останнього року, але цілої декади, бо ж починаємо нову із 1990 роком. Цілі сторінки густо заповнені подіями, що пройшли у тому десятиріччі, у політичному світі, але й у природі, науці, літературі та у всіх інших ділянках життя. Є з чого робити підсумки та витягати висновки. Читаючи все те, аж лясно робиться скільки доводиться нам переживати в нашому житті, скільки мусить наш розум охопити та що прийдеється нашим дітям чи онукам вивчати у школі, як частину історії людства.

Але хоча ця декада була виймовно багата в події, такі рік 1989 побив її кількістю перемін, що прийшли там, де ми їх найменше сподівалися — у комуністичній системі Східної Європи. Несподіваний вогонь, що запала серед населення усіх країн, які принаймні чотири десяти років були під комуністичним режимом, повний зво-

рот до демократії, що пройшов спонтанно, „знизу”, — це переворот, якого ледве чи сподівалися політики Заходу — ось позннів 1989 року.

І саме ці події у сателітних країнах та у самому СССР були в році, який закінчуємо, на устах усіх, навіть найбільше незацікавлених політикою американських громадян.

Як воно і дивно, ми, українці, що довгими роками старалися втовкмачити нашим американським знайомим і офіційним чинним, хто ми та що таке Україна, — трагічними обставинами нуклеарного вибуху в Чорнобилі у 1986 році станули в осередку уваги не лише в ЗСА, але в цілому західному світі.

А в 1989 році, коли наші земляки, як інші народи, піднесли вперше голову та зажадали і собі прав для України, для її мови і релігії, Україна — це вже поняття усім ясне та зрозуміле.

І певне, що як довго нашого життя, про цей рік, який тепер кінчається, ми не забудемо і кожному з нас залишиться споминок того, що найсильніше струснуло його почуттями, його думками, а то й переживаннями.

Для одного це буде з'їзд Народного Руху України за Перебудову, для другого багатотисячний церковний Богослуження, для іншого певні відвідни родини в Україні, для ще іншого квітми прибране місце на львівській площі, де має стати пам'ятник Тараса Шевченка, а для мене — перше свято в роковини Листопадового зриву на львівському стадіоні, де пролунали слова так добре знаної пластової присяги.

Але здається для всіх понад усе залишиться картина багатотисячного натовпу на вулицях столиці із високо піднесеними національними прапорами.

О-КА

Семен Дейчаківський

Зойк Дем'яногового Лузу

За що ти мене вбив,

Сатрапе, лихолюб?

За те, що нарід я любив,

Що з ним про волю мріяв?

За що життя моє згубив

В червеву ніч чудов?

За те, що пісню я любив

І рідну свою мову?

За що дітей посиротив

І засумував родину?

За те, що землю я любив,

Страждену Україну?

За що сестер замордував

І матерів коханых?

Іх ніжність в землю утоптав,

Ти, сталінський тиране!

У світі же живуть

Ті благородні сили,

Які засудять сталінізм

Так, як фашизм судили.

Ямниця, жовтень 1989 року.

можливості точніше довідатися про творчість і подвиги Митрополита Андрея Шептицького до Сталіна. Цей документ машинописний, з невеличкими рукописними поправками, без дати і підпису. Авторство допомагає встановити один варіант звернення: „Смирненний слуга Божий, Митрополит Галицький і... (слідче п'ять радів крапок) складають Йосифові Віссаріоновичу Сталіну, Великому Вождєві побідної Червоної Армії належну йому честь і поклін”. Щодо дати — її підказує початок іншого варіанту: „Сповідуючи завітні бажання українців, які від віків уважали себе одним народом і бажали бути з'єднані в одній державі, Ви нашу землю прилучили наново до Великої України по побідноним поході від Волги по Сян” і далі таке речення: „Та може недалекий той час, коли втихне брязкіт зброї, грукіт гармат, гуркіт танків, гук бомб і свист куль і треба буде з нагудою взятись до відбудови зруйнованого життя, щоб загоїти рани і направити великанські шкоди, які завдала жорстока війна”, тобто серпень-жовтень 1944 року.

Що Митрополит Шептицький глибоко застановлявся над змістом листа до Сталіна, видно з копій двох фрагментів.

У першому фрагменті Митрополит складає Сталінові „побажання усього добра та віддати належну почесність словам Христа „Кесарево Кесарю”. Він визнає, що хоча Церква ніколи не вишувалася в політичні чи мілітарні справи, все ж таки „зберігала державні закони, якщо вони не протиняли Божим...” та була завжди важливим чинником в створенні мирних умовин, плеканням культури і гаразд у державі”. І тому в теперішній війні, як і в минулому, „наша Церква і її духовенство захищали культурні надбання покоління, облегували непосильні

(Закінчення на стор. 3)

ПОЧИНАЮЧИ ВІД НАСТУПНОЇ середи, ціна квитків на літаки компанії Трамп та Пан-Ам зростає на 20 відсотків. Квиток в одну сторону з Нью-Йорку до Бостону або до Вашингтону зростає з 99 дол. на 119 дол. Зріст цін був проголошений Доналдом Трампом, ньюйоркським інвестором, який купив компанію Істерн на початку цього року за 365 міль. дол. 85 відсотків пасажирів літаків — це професіонали, бізнесмени, які літають за гроші компанії, в загальному не журяться подорожінням. Деякі експерти все-таки передбачають втрати, тому що частина подорожуючих перейде на поїзди, ціна квитка в одну сторону з Нью-Йорку до Вашингтону — 74 дол.

Святкування розпочалися в суботу, 28-го жовтня ц.р. заупокійною Службою Божою за померлих настоятелів та членів парафії собору св. Володимира. Служив о. протопресвітер Степан Ганкевич в асисті о. Юрія Сівка, настоятеля парафії св. Тройці в Норт-Ройалтан, Огайо. У вітаті був присутній Владика Антоній. Співав дитячий хор (35 учнів) школи українознавства ім. Т. Шевченка під диригентурою о. настоятеля Івана Наконечного. Звеличав цю службу своїм чудовим баритоном дядько Яків Сидельник. Панахиду після Служби Божої очолював Владика Антоній. Зворушливим моментом був спів дітей „Вічна пам'ять“. Їхні милі голоси звучали ніжним відчуттям в пошані до померлих.

Зразу ж після Панахиди заходами батьківського комітету на чолі з Галиною

65-ліття парафії св. Володимира в Пармі

Діти українського православного собору св. Володимира в Пармі, Огайо, під час святкування 65-ліття парафії. Посередіні Владика Антоній та священники (з ліва) Іван Наконечний і Степан Ганкевич.

Нездолій відбулася дитяча гостина з тортом та з 65-ма свічками. Отець настоятель вклав дітям значення святкування та під звуки дзвонів випущено в повітря 120 жовто-блакитних балонів з листами від наших дітей. Вже дійшли відгуки аж за 100 миль.

О 5-й години по полудні Вечірню очолював Владика Антоній в сослуженні чотирьох священників. Як завжди чудово співав соборний хор під орудою Олега Махля.

Після Вечірні всі перейшли до церковної зали, де відбувся бенкет. Під спів „Іспова егі деспота“ Владика Антоній ввійшов до зали, де громада з 500 осіб привітала його. Вміло керував бенкетом заступник голови парафії Іван М. Добронос.

Після короткого привіту він передав слово голові парафії Івану М. Тремблякові. Голова управи розповів історію нашої парафії від заснування у 1924 році по сьогоднішній день (його тато був од-

ним із перших засновників парафії). В тяжкому часі депресії багато зусиль й енергії зужили наші піонери, щоб почати святе діло — будову храму. Приплив нової еміграції дав новий поштовх до дальшого розвитку парафії. Наслідки видно: чудовий храм, парафія нараховує майже 1100 осіб.

Українською мовою говорив д-р І. Махлай. Двома мовами — українською та російською — говорив о. настоятель собору св. Володимира о. Іван Наконечний. На заклик господаря святого М. Доброноса приєдналися організації та окремі парафії, які зложили значну суму грошей на дальший розвиток нашої парафії.

Офіційну частину бенкету очолював протопресвітер Степан Ганкевич, який закрив молитвою. Під звуки оркестри „Хвиля“ з Чикаго парафіяні, гості та наша молодь гарно бавились до пізнього вечора. У неділю, 29-го жовтня, відбулася офіційна зустріч Владиків.

Процесія з хоругвами зустріла Владика Антонія в

приміщенні о. настоятеля й провела до церкви. Одночасним обходом, читанням Св. Євангелія на кожній стороні церкви та благословенням підвели Владика під головний вхід, де його зустріли діти з квітами. Від школи українознавства вітали Тарас Погуляй, а від молодшого відділу Української православної ліги Юлія Грінліф. Традиційним хлібом і сіллю вітав заступник голови парафії Михайло Добронос. На слова „Достойно“ настоятель собору о. Іван Наконечний в присутності чотирьох священників ввів Владика в церкву. Сослужили Владика о. І. Наконечний, о. протопресвітер С. Ганкевич, протоєрей Михайло Михайлюк, о. Іван Бручок та о. Юрій Сівко. Прислужували 15 вітарних хлопців. Проповідь виголосив Владика Антоній. Під час служби Божої дуже багато людей приступило до Св. Сповіді й Причасття.

Після Служби Божої сестрицтво св. Анни гостило присутніх смачним полуденком. Словами о. протопр. С. Ганкевича „Дай, Боже, дочекати до 75-річного ювілею“ закінчили наші святкування.

Велике спасибі комітетові по влаштуванні цього ювілею, а передовсім голові його енергійному інж. Павлові Бурлійові.

Розвиток нашої парафії завдячуємо невтомній праці наших духовних отців настоятелів І. Наконечного та протопресвітера С. Ганкевича, управи парафії, братству, сестрицтву, школи українознавства ім. Т. Шевченка, обом відділам Української православної ліги, хорам під мистецтвом керівництвом Олега Махля та Стефана Стефанюка, дякую Якову Сидельникові, соціальному клубу „Вареники“, клубу 60+, та всім окремим парафіянам за безкоштовну працю для добра нашої православної громади.

Леонід Дмитрівич

Провідники...

(Закінчення зі стор. 1)

саме тепер М. Горбачов дає полегшувати для УКЦ. Єпископ П. Корнилюк відповів, що Горбачов потребує Церкви для піднесення моралі народу. Він також висловив німецькому журналістові, що Україна не може нічого вичекувати від Москви і що народ стрімчить до самостійності, якої Росія боїться. Однак УКЦ стояла завжди з народом і тому її переслідували за самостійницькі стремління. На його думку КГБ має і тепер ще велику силу, тому не можна передбачити як події розвинуться. Але події в інших країнах, як Чехо-Словаччина, Східна Німеччина, чи раніше Польща, наполюють усіх українців надією на краще.

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІСЬОТІВ УНІВЕРСИТЕТУ
ЗАСЛУГОВУЄ НА ВАШУ ВСЕБІЧНУ ПІДТРИМКУ!
UFU Foundation, Inc.
203 Second Avenue
New York, N.Y. 10003

Лист Митрополита...

(Закінчення зі стор. 2)

тигарі війни, підтримували на душі і загалом зберігали населення від загибелі і зникнення з лиця землі". В другому фрагменті Митрополит Андрій знов складає Сталінові признання: „Ми нашу землю прилучили наново до Великої України... Ви тими світлими подіями викликали у нас усіх надію, що наша Церква і наш народ знайдуть в Українській Республіці повну свободу праці і розвою в добробуті та щасті... Довг вічності супроти Вас сплалемо як уміємо, молитвами і проявами християнської любові ближнього. Та любов кожне нам зложити Вам побажання всякого добра. Між тими добрами найважливіше, вічність...“

Відає Митрополит Андрій дуже тонко і дипломатично, з глибоким підтекстом висловлює Сталінові побажання „такої слави і такого щастя, що в порівнянні з ними Ваше так винятково високе становище в сучасному світі і злучена з ним слава видадуться малими в порівнянні з величчю і високістю бажаних нами цінностей“. Митрополит виписує, що „говоримо тут не в імені своїм, а в імені Того, що мене до Вас посилає, Той, в котрого імені говорю, Ісус Христос, Всемогучий Бог, Спаситель Ваш і наш. Ви може в Нього не вірите, але мусите одначе признати, що Він дає як і то що обіцяє... Тож і велич цього світа потребує кінечно тривалості опертися о ту скалу, що нею є Христос. Тож в імені Його, всемогучого і доброго Бога, бажано Вам по довгім житті земських успіхів і того безконечного життя вічного. Ми бажемо і Вам тої Христової благодати, яка дає вічне спасіння душі“. І тут Митрополит Андрій повчає Сталіна, що „до благодаті потреба вправді покаяння, але покаяння є тільки поборою над собою, найвищим тріумфом людини, ліком на слабости людської природи“.

В кінці Митрополит Андрій скромно просить Сталіна, щоб простив йому це все, що пригадав йому... „На дні душі дрімують у Вас сили християнства, може й без Вашої відомості. Ті сили дадуть Вам розуміти, що мої бажання відносяться до дійсних діб і що походять з християнської любові ближнього“. І ще далі Митрополит закінчує цього листа до Сталіна: „Христос Євангеліє поручає простоту і покору як могутні середники духовної величі. Хвиля простого упокорення себе самого перед величчю Христового Євангелія дасть Вам зрозуміти, що наша вічність і наші бажання несуть людським душам життя і спасіння“.

В часі, коли громадяни Советського Союзу зі страху тремтіли на саму думку про Сталіна, Митрополит Андрій Шептицький пише до нього і пригадав йому, що хоча він є „Начальний Вождь і Великий Маршал“, хай пам'ятає про вічність, — а на це потрібне „покаяння“.

Про працю, відвагу і велич духа Митрополита Андрія усі українці, крім покоління, яке по Другій світовій війні виростало на рідних землях і не мало змоги дізнатися правди про славного Митрополита.

Андрій Шептицький, Митрополит Галицький, Архiepіскоп Львівський і Єпископ Кам'яний Подільський, від початку цього століття до дня своєї смерті в 1944 році, сповняв свої пастирські обов'язки в невідрадних обставинах окупації австрійської, царської Росії, польської, гітлерівської Німеччини та сталінської Росії. Говорять, що „треба чуда“, щоб проголосити беатифікацію Митрополита. Чи це не є чудо, що в політичних переслідуваннях, мордуваннях, насильстві, вивозі на Сибір і ліквідації Церкви український народ сьогодні ще має силу боротися за краще завтра? Чи це не є чудо, що єпископи, священники, монахи, монахині і миряни — вихованці Митрополита Шептицького — в обороні віри і моральних принципів віддавали своє життя? Чи це не є чудо, що учень і з часом наслідник Митрополита Андрія, Митрополит Йосиф Сліпий, витримав 18-літню каторгу на Сибірі та прибав до Риму і утвердив Північність УКЦеркви? Чи це не є чудо, що 17-го вересня ц.р. сотні тисяч українців зібралися на площі св. Юра у Львові і зі своїм дохвостом домагалися легалізації Української Католицької Церкви? Чи це не є чудо, що у вересні 1989 року 16 визначних осіб — депутати Верховної Ради СРСР, професори університетів, письменники, члени Академії Наук і мисті виступили з відкритим листом до Президії Верховної Ради СРСР Горбачову з проханням „вирішити питання про легалізацію УКЦ, повністю повернення їй прав юридичних“, бо собор 1946 року „не був законним“? Це все є чуда за посередництвом Митрополита Андрія Шептицького. А скільки тисяч є висланих молитов? Я особисто по дуже поважній операції лежала три дні несприятливо. Маючи при собі мошу нашої Митрополита, які дали мені Сестри Василіанки, коли я була в Україні, зроблені з волосся, габіту і рушника, який Митрополит уживав до витирання чаші, я отримала ласку виздоровлення.

Коли за Папи Івана Павла II не буде проголошена беатифікація Митрополита Андрія Шептицького, то треба буде чекати на це може і тисячу літ. Наступники теперішнього Папи не будуть мати розуміння до того, скільки голова Української Католицької Церкви мусів пережити, які терпіння перенести і яку силу духа мати, щоб не тільки побороти всі окупаційні і воєнні злочини, але й гідно вив'язатися зі своїх пастирських обов'язків супроти своєї Церкви і народу. Хто-ж може краще відчув страшну долю українського народу, його Церкви і його духовного провідника, як не Папа-слов'янин, який особисто пережив разом зі своїм народом страхотні війни і нацистський та комуністичний режими? Тому українське духовенство і миряни в Україні і діаспорі повинні доложити всіх сил, щоб зробити все що потрібно для Беатифікаційної комісії, щоб ця комісія могла зізнати, документів і видань представити Папі Іванові Павлові II велич і святість Митрополита Андрія Шептицького.

У глибокому смутку повідомляємо, що в середу, 27-го грудня 1989 р., після довгої і тяжкої недуги упокоївся в Бозі

бл. п.

НІНА СЕРГІЇВНА ГАЛІОН

керівник ансамблю бандуристів ім. Лесі Українки та довголітній член хору катедр св. Володимира в Нью-Йорку та Церкв-Пам'ятника св. Андрія Первозванного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

ПАНАХИДА — п'ятниця, 29-го грудня 1989 р. о год. 7:30 веч. у похоронному заведенні Conroy, 21 E. 2nd St. в Бавнд Бруку, Н. Дж.

ПОХОРОН в суботу, 30-го грудня 1989 р. о год. 9-й ранку в Церкві-Пам'ятнику св. Андрія Первозванного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:

муж — ОЛЕКСАНДЕР
донька — ЛАРИСА з мужем ВАСИЛЕМ
БУЛИГОЮ
сестра — ЄВГЕНІЯ
внуки — НАТАЛІЯ І АНДРІЙ ПАЛИВОДИ
та рідні в Україні

ДО УВАГИ УКРАЇНСЬКИХ МУЗЕЇВ, ТАНЦЮВАЛЬНИХ АНСАМБЛІВ, ПРИВАТНИХ ОСІБ та БІЗНЕСМЕНІВ!

ВЕЛИКИЙ РОЗПРОДАЖ ПО ЗНИЖЕНИХ ЦІНАХ ГУЦУЛЬСЬКИХ та БУКОВИНСЬКИХ СОРОЧОК РУЧНОЇ РОБОТИ, ВКЛЮЧНО ЗІ СТАРОДАВНИМИ.

ЦІНИ ДУЖЕ ЗНИЖЕНІ В КІЛЬКА РАЗІВ.
Зацікавлених просимо звертатися на адресу:

UKRAINIAN EXPORT-IMPORT CO. "EUROPA"

10275 — 97th Street, Edmonton, Alberta, Canada T5J 0L9
Tel. & Fax: (1-403) 425-1880 ■ After hours: (1-403) 426-2702

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ АМЕРИКИ
Відділ у Філадельфії, Па.

впаштовує

БЕНКЕТ І БАЛЬ ІНЖЕНЕРІВ

З ПРЕЗЕНТАЦІЄЮ ДЕБЮТАНТОК

20-го січня 1990 року
Оркестра „ТЕМПО“

Маріяна Данкевич
Cinnaminson, N.J.

Віра Камінська
Richboro, Pa.

Таня Шаповаленко
Philadelphia, Pa.

Тамара Кузик
Hamilton Square, N.J.

Александра Надія Головач
Philadelphia, Pa.

Тамара Павловська
Lindfield, Pa.

Wyndham Franklin Plaza
17th & Race Streets
Philadelphia, Pa. 19103

Коктейль — 6:00 год. веч.
Бенкет — 7:00 год. веч.
Баль — 9:00 год. веч.

Бенкет і Баль — \$60
Баль (дорослі) — \$30
Баль (студенти) — \$20

За ближчими інформаціями просимо звертатися до
інж. Євгена Зиблікевича (609) 983-0621

Тамара Марія Циган
Pottstown, Pa.

НІЧНИЙ КЛЮБ

COSMICO

208 West 70th Street
(between West End and Amsterdam Avenues)

New York, N.Y.
Tel.: (212) 362-0007

повідомляє, що
в четвер і п'ятницю,
4-го і 5-го січня 1990 року

там виступить
популярний співак
з України

ІГОР ДЕМАРІН

із 10-членною
оркестрою

ТІЛЬКИ ДВА ДНІ!

ПРЕЗИДЕНТИ КОЛУМБІЇ та Болівії планують бути учасниками вершинної конференції в справах наркоманства разом з президентом Джорджем Бушем, не зважаючи на рішення Перу бойкотувати це зібрання аж поки американське військо не залишить Панаму. Ці три країни — Колумбія, Болівія та Перу — є найбільшими доставцями кокаїну для цілого світу.

ТОВАРИСТВО СВЯТА СОФІЯ — КОМІСІЯ ПАТРІАРШОГО ФОНДУ

повідомляє:

на ПАТРІАРШИЙ ФОНД зложили:
XI-89

200.00 дол. — Іван Бабак;
125.00 дол. — д-р Теодор Б. Залуцький;
110.00 дол. — Ірина Дзедзик (в пам'ять бл. п. о. декана Михайла Єднакого і його доньки Євгенії);
по 100.00 дол. — Володимир і Уляна Дячук, Андрій Бук (з нагоди 80-их уродин), Наталія Кравчук (у пам'ять бл. п. о. крил. Василь Яремака), Стефанія Куштала, Тарас і Ірина Шумилович, Роман Войнаровський, д-р Роман Смик (даток за 4-ий квартал 89 р.), Василь Воронка на потреби Церкви в Україні, Евдокія Мартинів (на релігійні книжки в Україну);
по 50.00 дол. — д-р Володимир Короней, Зеновій і Оксана Стельмах (замість квітів на могилу бл. п. Олександра Смеля), Лідія Ожежинська (у пам'ять покійних батьків і брата), Люба Мрилоцька, Модест і Ірина Кливак (на релігійну літературу та фелони для священників в Україні);
по 30.00 дол. — Люба Шавелс (у пам'ять бл. п. Романа Король), Володимир Терлецький;
по 25.00 дол. — Марія Ривак, Ірина Чуміловська, Марія Романенчук (у пам'ять бл. п. Романа Левицького), Богдан Демянчук, Володимир Обущак (на допомогу Церкви в Україні), Ярослав Чипак, Орест Колтунюк, Роман А. Мельник, Олег Склепович;
по 20.00 дол. — Вінонт Шандор, Наталія Вайда, Василь Цекот, Михайло Скальський, Мирослав Субетний, Мирон і Марія Масюк;
по 15.00 дол. — Микола Баричський, Варвара Швед, Ольга Варела, Валентина Пахолок, Михайло Єлієв;
по 10.00 дол. — Емілія Процінська, Анна Сташко, Микола Гулий, Евдокія Куцій, Евстахій М. Барановський;
5.00 дол. — Олександр Оришук.

Замість квітів на могилу бл. п. д-ра Володимира Копача зложили:
по 25.00 дол. — Наталія Шараневич, інж. Александер Скробко.

Датки на Патріарший Фонд з приводу смерті бл. п. Стефанія Боднар, вдові по о. крил. Євгенові Боднар, Переслав син д-р Володимир Боднар, зложили:
100.00 дол. — мгр Созонт і Ростислава Качалик;
20.00 дол. — мгр Василь і Віра Ліщинські;
по 10.00 дол. — д-р Ярослав Кривак, Омелян І. Урбанський, Олена Дуб.

Збірка на викуплення собору св. Софії в Римі у пам'ять бл. п. о. крилошанина Василя Яремака в Ньюарку, Н. Дж., зложили:
по 100.00 дол. — Мирон і Зеновія Бурак, Роман і Наталія Кравчук, Петро Голей;
по 50.00 дол. — Маріан і Надія Цюлько, Стефан і Кароліна Конрад, Філіп і Тетяна Траві, д-р Ярослав і д-р Дарія Миндюк;
по 25.00 дол. — Марко Будний, Володимир і Діана Мартинець, Борис Бурак;
по 20.00 дол. — Марія Семанишин, Дарія Будна, Володимир і Лідія Данилюк, Іван і Оля Островські, Ігор Конрад, Юрій і Марія Сміт, Михайло і Ляля Тарамацькі, Марія Коханівська, Петро й Анна Поліщук, Андрій Бурак, Олесь Бурак;
по 10.00 дол. — Стефан Мороз, Мирон Возняк, Юхим Харченко, Александер Лісевич, Іванна Кононів, Михайло Добаш, Роман Ричок.

Збірка 28-го Відділу США в Ньюарку у пам'ять бл. п. о. крил. В. Яремака на викуплення собору св. Софії в Римі, зложили:
по 25.00 дол. — Наталія Загайкевич, Зеня Воробець, Міла і Марія Онишківч;
по 20.00 дол. — Євгенія Шпірка, Лєся Падковська;
15.00 дол. — Надія Бігун;
по 10.00 дол. — Павлина Дереш, Люба Туранська, Ольга Мусаківська, Лідія Гладка, Іванна Бартошик, Лідія Мурашук.

Товариство Свята Софія — Комісія Патріаршого Фонду — складає щирі подяки усім великодушним жертводавцям і збірщикам.

Всі датки на Патріарший Фонд Товариства Свята Софія можна віддати від податку: IRS No.: 23-7380645.

Всі чеки просимо виписувати на:

St. Sophia Religious Association —
Patriarchal Fund
та пересилати на адресу:

7911 Whitewood Road, Philadelphia, PA 19117

В ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ ПРОБУДИЛОСЯ ЖИТТЯ

В неділю, 29-го жовтня ц.р., коли вперше відкрили у Львові Преображенську церкву, сотні людей заповнили вулицю біля церкви так, що не можна було продістатися.

У 50-річчя договору між Німеччиною і СССР українська молодь Західної України протестує.

"Ukrainian" Computer Systems Desktop Publishing Services

Продаємо комп'ютери що "говорять" Українською мовою і працюють на 220 вольтів, комплектні системи з програмою. Ми їх також уживаємо і можемо для вас друкувати книжки, часописи, бюлетені, оголошення, бізнесові картки та програмки за приступні ціни.

Complete computer systems and software available, customizing of software, training, sales and service by experienced professionals. Our LINGVIST software made the WordPerfect and Ventura Publisher programs speak Ukrainian or any other language. Available for IBM-PC and compatible computers. We assemble the computers and customize the software to your specifications and help you to ship them to Ukraine.

Ці рішення є рішеннями з повною відповідальністю.

We have a solution for your computer problems!

Call: Yuri Blaharovich, P.Eng. інж. Юрій Блонарович

computeradio компютерадіо

Box 282, Pine Brook, NJ 07058 Tel. (201) 808-1970

Найновіші світлинні із Західної України показують, як пробувалося там українське життя не лише у Львові але в усіх околицях.

Відроджуються церкви, відновлюють цвинтарі, відправляються панахида на відновлення або і створення тепер могилах-пам'яток.

І так у Тернополі постанала знову могила Українських Січових Стрільців, як теж виспано могили в пам'ять сталінських жертв.

У першу неділю відкриття церкви Преображення Господнього у Львові тисячі людей пішли вулицями, щоб відвідати на Богослуження.

На кладовищі в Тернополі відновили вісім могилок Українських Січових Стрільців та на них тепер постійно складають свіжі квіти.

У тому ж Тернополі поставили пам'ятник жертвам сталінського терору, біля якого відправляють тепер Богослуження в присутності сотень народу.

Біля церкви св. Юра у Львові великий плакат з портретом Т. Шевченка і знаменними датами 1939-1989 та словами "Заповіту" вітає прохожих.

Чи знаєте...

(Закінчення зі стор. 1)

ддав групу зацікавлених осіб в Торонто і дав їм підставу створити окрему організацію. Отож вони були в контакті з лікарями у Чернівцях та знають, що досі ще біля 250 дітей далі хворіють, мають нервові проблеми, загально ослаблені і на місці ніхто не знає чому саме вони хворіють. Члени "Екологос" отже шукають тепер наполегливо за можливістю спроводити деяку із цих хворих на Північно-американський континент, щоб тут лікарські експерти їх точно обстежили та поставили правильний діагноз.

Отож перед членами "Екологос" багато важливих завдань, які повинні бути близькі серцю кожної української людини. При тому екологічні проблеми світу тепер дуже і дуже актуальні та про них постійно говориться і пишеться. Як отже актуальна є справа наслідків атомного вибуху в Чорнобилі, яка, хоча стала майже перед цотирма роками, а все ж наслідки її ще довго будуть висіти чорною хмарою над Україною.

Українська мова в родині, в українських церквах, в українських установах, в українських публікаціях, — у час примусового російщення України на нас спадає обов'язок збереження великого скарбу народу!

Тел.: (201) 372-0468

ROSE-HILL MONUMENTS

184 UNION AVENUE IRVINGTON, N.J. 07111

S. ZELINSKY — ПИЛИП ЧУЙ

ПЕРШЕ УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО НАДГРОБНИКІВ. СТАВЛЯЄМО ПАМ'ЯТНИКИ НА ВСІХ ЦВИНТАРЯХ І НА СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ, НЮ ДЖЕРЗІ І СВ. ДУХА В ГЕМПТОНБУРГУ, НЮ ЙОРК.

Granite ■ Marble ■ Bronze

ШКІРНІ

НЕДУГИ
РАК ШКІРИ
ВЕНЕРИЧНІ
ХВОРОБИ
ЗАБІГИ ПРОТИ ВТРАТИ
ВОЛОССЯ
ЗАСТРИКИ COLLAGEN
ЛІКУВАННЯ ЗМОРЩОК

JIM BARAL, M.D.

ЛІЦЕНЗІЙОВАНИЙ
ДЕРМАТОЛОГ

Центр американської дерматології
(212) 247-1700
210 Central Park South
New York, N.Y.
(bet. E'way & 7th Ave.)
Medicare приймається.
Пациєнти приймаються тільки за домовленістю.
Можете знайти нас скоро в NYNEX Yellow Pages.

YAKA COMPANY

RESTAURANT SUPPLY
26 First Avenue
New York, N.Y. 10009
Tel.: (212) 473-3550

НА РІЗДВЯНІ СВЯТА: КУТЯ, МАК, ГРИБИ, СВЯТОЧНІ КАРТОЧКИ, КОЛЯДИ (касетки — платівки), ВИСИЛАЄМО ПОШТОЮ.

РІЗНЕ

UKRAINIAN SINGLES NEWSLETTER

Serving Ukrainian singles of all ages throughout the United States and Canada.

For information send a self-addressed stamped envelope to: Single Ukrainians
P.O. Box 24733
Phila., Pa. 19111

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в БРОНХ, БРООКЛІН, НЬЮ ЙОРК і ОКОЛИЦЯХ

ЛУІС НАЙГРО — директор
Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED

Обслуґа ШІРА і ЧЕСНА
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням тіл. нин Останків з різних країн світу

UNION FUNERAL HOME

1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(201) 964-4222

ПАМ'ЯТНИКИ

з різноманітними, старими, на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, св. Духа в Гемптонбургу, та інших

ВІДОМА СОПІДНА ФІРМА

Cypress Hills Monuments

Власник — український
ВОЛОДИМИР БІЛАНСЬКИЙ

К. М. КАРДОВИЧ і
О. ПОБАЧЕВСЬКА
800 Jamaica Avenue
Brooklyn, N.Y. 11208
Tel.: (718) 277-2332

Відкрито кожного дня, в суботу включно, від 9 до 5 по пол., в неділю від 10-4 по пол.
На бажання і для вигоди клієнтів радо заїдемо до Вашого дому з проєктами й порадами.

СОЮЗІВКА • SOYUZIVKA

Ukrainian National Association Estate
Fondation Fund Kertchen New York 12440
914.626.5641

Найкращим різдвяносвятоточним подарунком для вашої дружини буде

ПРОВЕСТИ РІЗДВО ХРИСТОВЕ з ріднею і приятелями

на СОЮЗІВЦІ!

Прибутьте на Союзівку і святкуйте з нами!

або від 5-го до 7-го січня 1990 р.

Спеціальна оплата — 100 дол. від особи, включає: в день приїзду, перед вечерею, прийняття з сиром і анімом, а на другий день, снідання, обід і традиційна Свята Вечеря. На Різдво — снідання і святоточний обід з індиком або стейком.

Приймається резервація враз із депозитом по 25.00 дол. від особи.

Оплата за саму Св. Вечерю — \$15.00 від особи. На Новий Рік 31-го грудня маємо ще тільки деякі кімнати.

КРАМНИЦЯ СОЮЗІВКИ є відкрита цілий рік

Маємо великий вибір цікавих подарунків під ялинку, як і на різні okazji.

УПРАВА СОЮЗІВКИ

ДАРУНОК ЛЮБОВИ — УКРАЇНСЬКІ БІБЛІЇ на РІЗДВО в УКРАЇНУ

Асоціація Біблії Української Родини звертається до Вас з проханням пожертвувати \$15.00, \$25.00, \$100.00 або в міру спроможності, висилаючи безпосередньо на Україну.

Прощу, допоміжте нам переслати Боже Слово нашим братам і сестрам в Україні.

Будьмо щедрими в пожертвах для Асоціації Біблії Української Родини, яка не є зарплатковою і без оприділення релігійної приналежності.

Дякуємо Вам та нехай Вас Бог благословить.

Ukrainian Family Bible Association

P.O. Box 3723, Palm Desert, CA. 92261-3723

(619) 345-4913

A Thousand Years of Christianity in Ukraine

Вже появилася книга

A THOUSAND YEARS OF CHRISTIANITY IN UKRAINE

"Тисяча років ХРИСТИАНСТВА НА УКРАЇНІ" (англійською мовою)

Хронологія Християнства на Україні від 1-го століття до 1988 року. Великий формат, багато фотографій і ілюстрацій (такі кольорові), тверда обкладинка, люксовий папір. Видання Сполоскилу і Краєвого Комітету Тисячоліття Християнства на Україні у США, 1988, Балтимор, стор. 312, ціна 50.00 дол.

Набувати у книгарні Свободи.
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Мешканців сходу Нью Джерзі обов'язує додати до ціни 6% стейтового податку.